

Govor predsjednika Hrvatskoga sabora Gordana Jandrokovića na središnjoj svečanosti obilježavanja Dana pobjede i domovinske zahvalnosti, Dana hrvatskih branitelja i 27. obljetnice vojno-redarstvene operacije „Oluja“ u Kninu 5. kolovoza 2022.:

„Poštovane dame i gospodo,

Hrvatice i Hrvati,

sudionici najsjajnije vojne operacije Hrvatske vojske u Domovinskom ratu,

velika mi je čast i zadovoljstvo pozdraviti Vas u ime zastupnica i zastupnika Hrvatskoga sabora i svoje osobno na obilježavanju 27. obljetnice Vojno-redarstvene operacije Oluja.

Svim hrvatskim građanima, Hrvaticama i Hrvatima u Domovini i svijetu čestitam Dan pobjede i domovinske zahvalnosti i Dan hrvatskih branitelja!

Danas slavimo Oluju, simbol pobjede Hrvatske u Domovinskom ratu. Kruna te veličanstvene pobjede bila je upravo ovdje u kraljevskom, Zvonimirovom gradu Kninu 5. kolovoza 1995. godine. Slika prvog predsjednika Tuđmana kako ljubi hrvatsku zastavu na kninskoj tvrđavi, okruženog zapovjednicima i braniteljima, urezana je u kolektivno pamćenje hrvatskoga naroda i ostaje jedan od simbola oslobođenja i uspostave hrvatske države.

Oslobađanjem Knina ostvaren je najvažniji vojno-strateški i politički cilj, a operacija je omogućila ne samo vraćanje hrvatskih teritorija, već razbijanje takozvane srpske krajine i kasniju mirnu reintegraciju hrvatskog Podunavlja.

Nažalost, na tom putu izgubljeni su mnogi životi hrvatskih vojnika i policajaca, ali i civila. Njih se i danas prisjećamo s posebnom pijetatom i odajemo im dužno poštovanje.

Nikad nećemo prestati iskazivati trajnu zahvalnost hrvatskim braniteljima, članovima obitelji poginulih i nestalih hrvatskih branitelja i dr. Franji Tuđmanu na pobjedi u Domovinskom ratu i ostvarenoj slobodi.

Danas, 27 godina kasnije, moguće je objektivno, ali i kritički osvrnuti se na razdoblje iza nas. Ne treba idealizirati, ali možemo biti ponosni na brojna postignuća i ostvarene strateške ciljeve.

Hrvatska je danas neusporedivo bolja, razvijenija i uređenija zemlja. Na temeljima pobjede u Domovinskom ratu i međunarodnog priznanja Hrvatske, ušli smo u NATO i Europsku uniju. Potpunu eurointegraciju zaokružujemo ulaskom u eurozonu i Schengen čime jačamo otpornost Hrvatske na krize i vanjske ugroze.

Brze globalne promjene i izazovi s kojima se suočava današnji svijet, pa tako i Europa i Hrvatska, donedavno su bili nezamislivi.

Svjedoci smo različitih međunarodnih previranja i promjena na geopolitičkoj karti svijeta. Gledajući rusku agresiju na Ukrajinu, naša pobjeda u Domovinskom ratu postaje još sjajnija i važnija.

Dovoljno se samo prisjetiti okolnosti rata, herojstva naših ljudi protiv većeg i nadmoćnijeg neprijatelja, žrtve koju je podnio cjelokupni hrvatski narod, ali i izostanka veće pomoći međunarodne zajednice. Stoga su patnje ukrajinskog naroda posebno senzibilizirale naše ljude.

Ali i osvijestile važnost stečenog mira, demokracije te zaštite ljudskih prava. Našu slobodu, naše vrijednosti i način života uzimamo zdravo za gotovo, kao da su dani sami po sebi. Obilježavanjem Oluje prisjećamo se i učimo mlade naraštaje kako smo za to podnijeli veliku žrtvu i odricanje.

Nedavno smo se oprostili od Danijela Rehaka koji je upravo na ovom mjestu prošle godine pozvao da *„budemo ponosni što pripadamo generaciji koja je sudjelovala u povijesnom vremenu stvaranja hrvatske države“* jer *„Hrvatske će biti i kad nas više ne bude, a dok smo tu, smognimo snage zajedništvo iz rata prenijeti na mlade.“*

Dame i gospodo,

pandemija i rat uvelike su utjecali i na svjetsko gospodarstvo. Svjedoci smo rasta cijene energenata i hrane zbog problema u opskrbi. Tome nije imuna ni Hrvatska, iako u odnosu na brojne europske zemlje zbog vlastitih resursa stojimo bolje. Osigurana je opskrba plinom i naftom zahvaljujući LNG terminalu i JANAF-ovom naftovodu, a proizvedene količine i zalihe hrane trebale bi biti dovoljne za naše potrebe.

Razvoju gospodarstva zasigurno će doprinijeti i Pelješki most. Puno je simbolike i poveznica između Vojno-redarstvene operacije Oluja i Pelješkog mosta. Spajanje sjevera i juga odnosno okupiranih područja od Petrinje do Knina i njihovo vraćanje u ustavno-pravni poredak Republike Hrvatske, bio je preduvjet današnjoj teritorijalnoj integraciji juga Hrvatske s ostatkom države.

Stoga Pelješki most nije samo infrastrukturni projekt generacije koji će unaprijediti prometnu povezanost, gospodarstvo i turizam, već još jedan simbola hrvatske snage, ponosa i jedinstva.

Dame i gospodo,

s osobitom pozornošću pratimo razvoj situacije u našem susjedstvu i mogućnost prelijevanja krize na područje jugoistočne Europe.

Za hrvatsku državu najvažnije je pitanje položaja hrvatskoga naroda u Bosni i Hercegovini, kao jednog od tri konstitutivna naroda. Njegova ravnopravnost ugrožena je postojećim izbornim zakonom koji dovodi do problema legitimnog predstavljanja Hrvata u tijelima vlasti. Nedavni prosvjedi u Sarajevu upozoravaju da u susjednoj Bosni i Hercegovini itekako postoje tendencije daljnje majorizacije hrvatskoga naroda protiv čega ćemo se boriti svim legalnim, političkim i diplomatskim sredstvima.

Vodimo računa i o hrvatskoj nacionalnoj manjini u drugim zemljama. Iako pozdravljamo izbor prvog Hrvata u Skupštinu Republike Srbije, česte

provokacije iz Beograda bacaju sumnju na iskrenu želju za poboljšanjem bilateralnih odnosa. Uz političku nestabilnost u Crnoj Gori, dodatno zabrinjavaju i napetosti na sjeveru Kosova između Srba i Albanaca. Povijest nas je naučila kako na tom prostoru postoji ozbiljan potencijal političke nestabilnosti i ugroze sigurnosti.

Zato je važno nastaviti ulagati u sustav domovinske sigurnosti i obrambene sposobnosti Hrvatske. Kroz proces prilagodbe i transformacije, razvijamo odgovarajuće sposobnosti kako bismo pružili odgovor na promjene u sigurnosnom okruženju i na sve vrste ugroza. Dodatnim ulaganjem u znanje, obuku i opremu hrvatskog vojnika, a posebno nabavkom borbenih aviona Rafala, osiguravamo potrebnu sigurnost i stabilnost.

Dame i gospodo,

obveza svih nas koji obnašamo najviše dužnosti u državi da u svom poslu na prvo mjesto stavljamo boljitak svakog građanina i brigu o hrvatskim nacionalnim interesima. Mostovi, luke, infrastruktura, razvoj gospodarstva, poljoprivrede, obrane, povlačenje EU sredstava... ništa od toga ne bi imalo smisla bez ljudi. Nema države bez naroda. Na demografske trendove Hrvatske posebno negativno utjecali su rast mortaliteta uslijed pandemije COVID-a 19 i starenje stanovništva. Promjena demografske slike jedan je od naših strateških

ciljeva koji će osigurati opstojnost i napredak hrvatskog naroda. Kako onog u Kninu, tako i u svim drugim dijelovima Hrvatske.

Bez obzira na globalne okolnosti, sve nedaće, krize i ugroze o kojima sam govorio, budućnost Hrvatske je u našim rukama. Ne gubimo vjeru u sebe i svoje sposobnosti, dokazali smo se i 1991. godine, i 1995. godine, dokazujemo se i 2022. godine.

Uvažimo i prevladajmo svjetonazorske, ideološke i druge razlike koje postoje među nama i zajedno nastavimo razvijati Lijepu našu. U toj borbi za stvaranje boljeg sutra i boljeg životnog standarda hrvatskih građana, posebno mladih i onih koji tek dolaze, budimo beskompromisni baš kao onda naši branitelji.

Još jednom, svima želim sretan Dan pobjede i domovinske zahvalnosti i Dan hrvatskih branitelja, želim vam svako dobro i živjela nam jedina i vječna Hrvatska!“